

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/1225/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712212345
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6712212345.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Dušana Ďuriana a sudkyň JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Renáty Deákovej, ako členiek senátu, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35724803, so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, zastúpeného právnym zástupcom TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36613843, so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, v mene ktorého pred súdom koná Mgr. Tomáš Kušník, advokát a konateľ, proti odporcovi C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom v B., č. XX, zastúpenému I. S. Q., advokátom so sídlom v B., I. T. č. X/A, za účasti Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42176778, so sídlom v Prešove, Námestie Legionárov č. 5, ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom v Lučenci, Janka Kráľa č. 5/A, o zaplatenie 3.849,32 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 17C/285/2012-237 zo dňa 26.06.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol (prvý výrok); súčasne vyslovil, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (druhý výrok). Vychádzal zo skutkového zistenia, že právny predchodca navrhovateľa GE Money, a.s. a odporca uzavreli zmluvu o úvere zo dňa 04.10.2007, na základe ktorej bol odporcovi poskytnutý úver v sume 3.319,39 €; z dôvodu nesplácania úveru zo strany odporcu právny predchodca navrhovateľa vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 22.07.2008; zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.09.2009 bola predmetná pohľadávka proti odporcovi postúpená na navrhovateľa; zo strany odporcu došlo k uznaniu záväzku osobitnými dohodami zo dňa 07.12.2009 a zo dňa 17.04.2010. Podľa právneho posúdenia okresného súdu sa na spornú zmluvu o úvere subsidiárne vzťahuje Občiansky zákonník, keď premlčanie je potrebné posúdiť podľa Obchodného zákonníka; v dôsledku predčasnej splatnosti úveru sa úver stal splatný dňa 22.07.2008 a návrh podal navrhovateľ na súd až dňa 09.08.2012 po uplynutí štvorročnej premlčacej doby; odporca a vedľajší účastník na strane odporcu dôvodne vzniesli námietku premlčania uplatneného nároku; na dohody o uznaní záväzku okresný súd neprihliadol, pretože ich vyhodnotil ako neplatné z dôvodu porušenia práv odporcu ako spotrebiteľa pri ich uzavieraní; preto prihliadol na dôvodne vznesenú námietku premlčania a návrh navrhovateľa zamietol. Okresný súd rozhodol s poukazom na ustanovenia § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 52, § 53 ods. 1, § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, ďalej s poukazom na ustanovenia § 323 ods. 1, § 387 ods. 1, § 397 a § 497 Obchodného zákonníka a ustanovenia § 4 ods. 8, § 7 ods. 2, § 8 ods. 1 a 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov; rozhodnutie o trovách konania ponechal podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) na samostatné rozhodnutie do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti rozsudku okresného súdu podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 11.08.2014 (č.l. 246-250 spisu v spojení s č.l. 251-255 spisu), nesúhlasil s rozsudkom okresného súdu a navrhol jeho zmenu tak, že odvolací súd jeho návrhu v plnom rozsahu vyhovie, resp. napadnutý rozsudok okresného súdu zruší a vráti vec okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresnému súdu vyčítal, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Nesúhlasil s názorom okresného súdu, že jeho nárok je premlčaný. Zdôraznil, že odporca dňa 07.12.2009 a dňa 17.04.2010 podpísal dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, ktorými uznal svoj záväzok zo zmluvy o úvere čo do dôvodu a výšky; následkom uznania bolo prerušenie plynutia premlčacej doby a začiatok plynutia novej desaťročne premlčacej doby; poukázal na ustanovenie § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého pri uznaní na nastúpenie účinkov vo vzťahu k novej desaťročnej premlčacej dobe nie je podmienkou vedomosť dlžníka o premlčaní. Odporca podpisom dohody prejavil svoju slobodnú vôľu, dohoda neobsahuje žiadne zložité ani zavádzajúce právne formulácie, obsah dohody nie je rozsiahly a okrem toho odporca ju podpisoval v mieste svojho bydliska, kde mal možnosť sa s ňou oboznámiť; v čase podpisu dohody nebola pohľadávka ešte premlčaná, preto si jej podpisom odporca svoje postavenie žiadnym spôsobom nezhoršil. Vyjadril názor, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno chápať ako ochranu ľahkomyselnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa. Okresný súd svojim právnym posúdením úplne negoval účinky uznania práva podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako aj uznania záväzku podľa § 558 Občianskeho zákonníka, na čo nestačí len konštatovanie, že si odporca podpisom dohody zhoršil svoje zmluvné postavenie, pretože toto je zákonným dôsledkom uznania dlhu; týmto prístupom okresný súd porušil aj zásadu rovnosti účastníkov, pretože odporca si bol vedomý svojho záväzku, dlžnú sumu neuhradil, jeho konanie nemožno považovať za morálne a čestné a napriek tomu mu okresný súd poskytol ochranu; odporcu nikto nenavštevoval v domácnosti a dohody mu boli zaslané domov na základe jeho žiadosti; vyhodnotenie predmetných dohôd o uznaní dlhu ako neplatných predstavuje bezbrehú a ničím neodôvodnenú ochranu odporcu ako spotrebiteľa a porušenie zásady rovnosti účastníkov konania, ktorá vedie k tomu, že odporca ako osoba, ktorej bol poskytnutý úver, ho nebude musieť vrátiť. Na podporu svojich tvrdení poukázal navrhovateľ na viaceré súdne rozhodnutia ako aj na názor jedného zo sudcov ústavného súdu. Na základe uvedeného navrhol zrušenie rozsudku okresného súdu alebo jeho zmenu tak, že odvolací súd jeho návrhu v plnom rozsahu vyhovie.

Odporca a vedľajší účastník na strane odporcu vo vyjadrení zo dňa 09.09.2014 (č.l. 269-274 spisu) k odvolaniu navrhovateľa prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedli, že rozsudok okresného súdu považujú po skutkovej aj právnej stránke za správny; okresný súd v súlade so stabilizovanou judikatúrou vyhodnotil predložené dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach ako nekalú obchodnú prax a absolútne neplatný právny úkon, ktorý nespôsobuje zamýšľané právne účinky a následne správne ustálil premlčanie uplatneného nároku. Predmetná dohoda predstavuje vopred pripravený formulár zo strany navrhovateľa prezentovaný ako dohoda o splátkach bez bližšieho poučenia a zachovania odbornej starostlivosti, do ktorého navrhovateľ vložil pre odporcu zjavne nevýhodný jednostranný úkon uznania záväzku, čím bolo značne zhoršené postavenie odporcu ako spotrebiteľa. Navrhovateľ nepreukázal individuálne dojednanie neprijateľných zmluvných podmienok v predmetných dohodách, na čom nič nemení skutočnosť, že zaslal odporcovi dohody poštou. Predložené dohody o uznaní záväzku mali len zakryť skutočnosť, že pôvodný úver je nutné pre absenciu obligatórnych náležitostí považovať za bezúročný a bez poplatkov a navrhovateľ sa len snaží navodiť dojem perfektnej pôvodnej zmluvy o úvere. Iniciatíva na uzavretie dohody o uznaní záväzku nikdy nevychádza od spotrebiteľa, ale navrhovateľ prostredníctvom svojich zamestnancov navštevuje alebo iným spôsobom kontaktuje dlžníkov s ponukou splátkového kalendára, ktorý im má pomôcť vyhnúť sa exekučnému vymáhaniu. Odporca a vedľajší účastník navrhli rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

Vyjadrenie odporcu a vedľajšieho účastníka na strane odporcu doručil okresný súd právnomu zástupcovi navrhovateľa na vedomie (č.l. 278 spisu).

Navrhovateľ vo vyjadrení zo dňa 14.10.2014 (č.l. 281 spisu) uviedol, že trvá na svojom odvolaní a navrhuje, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu preskúmal a zmenil ho tak, že jeho návrhu vyhovie alebo, aby ho zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.). Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky navrhovateľa ako aj predchádzajúce konanie a napadnutý rozsudok okresného súdu a udáva, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so záverom okresného súdu, že nárok navrhovateľa je premlčaný a je potrebné ho zamietnuť v dôsledku dôvodne vznesenej námietky premlčania zo strany odporcu, resp. vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Odvolací súd zistil, že okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správne skutkové závery; odvolací súd nezistil dôvody na odlišné rozhodnutie vo veci, stotožňuje sa so záverom okresného súdu o premlčaní uplatneného nároku navrhovateľa (aj keď na základe rozdielneho právneho posúdenia), keď odvolacie námietky navrhovateľa nemohli privodiť obsahovú zmenu napadnutého rozsudku okresného súdu.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a reagujúc na odvolacie dôvody navrhovateľa odvolací súd udáva, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam.

Zo skutkových zistení okresného súdu vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa a odporca uzavreli zmluvu o úvere zo dňa 04.10.2007, na základe ktorej bol odporcovi poskytnutý úver; z dôvodu nesplácania úveru zo strany odporcu právny predchodca navrhovateľa vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 22.07.2008; zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.09.2009 bola predmetná pohľadávka proti odporcovi postúpená na navrhovateľa; zo strany odporcu došlo k uznaniu záväzku osobitnými dohodami zo dňa 07.12.2009 a zo dňa 17.04.2010, z ktorých vyplýva, že ich obsahom bolo jednak uznanie záväzku z predmetnej zmluvy o úvere (v každej dohode v špecifikovanej výške) a jednak dohoda o splátkovom kalendári dlžnej sumy (v každej dohode určením počtu, sumy a splatnosti jednotlivých splátok). Okresný súd dospel k správne záveru, že sporná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou, keď v dôsledku vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru začala premlčania doba na uplatnenie práva plynúť dňa 22.07.2008 (dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru nebol medzi účastníkmi konania sporný); navrhovateľ podal návrh na začatie konania na súd dňa 09.08.2012. Premlčanie uplatneného nároku posudzoval okresný súd podľa Obchodného zákonníka, keď otázku právneho posúdenia veci z tohto hľadiska navrhovateľ nenamietal, preto pri viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) sa odvolací súd správnosťou právneho posúdenia tejto otázky osobitne nezaoberal.

Odvolací súd sa stotožňuje s právnym posúdením dohôd o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 07.12.2009 a zo dňa 17.04.2010. Pri posudzovaní dôvodnosti vznesenej námietky premlčania zo strany odporcu, resp. vedľajšieho účastníka na strane odporcu, okresný súd správne na uvedené dohody neprihliadal. Je zrejmé, že uvedené dohody predkladal navrhovateľ odporcovi na podpis v čase po nadobudnutí pohľadávky zo zmluvy o úvere proti odporcovi zmluvou o postúpení pohľadávok. Bolo preto povinnosťou navrhovateľa, aby pri predkladaní každej dohody o uznaní záväzku odporcovi ako k spotrebiteľovi postupoval s odbornou starostlivosťou a v súlade s dobrými mravmi a vysvetlil všetky dôsledky uzavretia dohody nakoľko postúpením pohľadávky sa odporca ako spotrebiteľ nemôže dostať do horšieho postavenia ako vo vzťahu s pôvodným veriteľom; preto podľa názoru odvolacieho súdu ak po postúpení pohľadávky navrhovateľ vstupuje do postavenia pôvodného veriteľa je pri uzavieraní právnych úkonov s odporcom ako spotrebiteľom povinný rešpektovať všetky ustanovenia právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa. V tomto smere sú to najmä príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

Z tohto hľadiska predmetné dohody podľa názoru odvolacieho súdu nepochybne zhoršujú postavenie odporcu ako spotrebiteľa, pretože neprimerane predlžujú premlčaciu dobu na uplatnenie práva a to bez nepochybného dôkazu, že to bolo skutočnou vôľou odporcu ako spotrebiteľa a že tento bol o právnych následkoch uzavretia dohody zo strany navrhovateľa oboznámený. Z dokazovania nevyplývalo, že by otázka právnych následkov uzavretia týchto dohôd (osobitne vo vzťahu k premlčaniu) pre odporcu ako spotrebiteľa bola predmetom osobitných rokovaní a zmienka o právnych následkoch uzavretia dohôd (osobitne vo vzťahu k premlčaniu) sa nenachádza ani v ich texte. Tiež je zrejmé, že text každej dohody (obsahovo takmer identický) bol vopred pripravený zo strany navrhovateľa a odporca nemal možnosť jeho obsah (najmä vo vzťahu k uznaniu dlhu) vopred ovplyvniť. Takúto dohodu je preto aj podľa názoru odvolacieho súdu potrebné vnímať ako neplatnú, pretože je podľa názoru odvolacieho súdu v rozpore s dobrými mravmi nakoľko nepochybne výrazne zhoršuje postavenie odporcu ako spotrebiteľa vo vzťahu k navrhovateľovi, jej uzavretie je výlučne v záujme navrhovateľa, ktorý jej uzavretie dosiahol v rozpore s ustanoveniami o ochrane odporcu ako spotrebiteľa (najmä s ustanovením § 4 ods. 8 a § 7 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). Ťažiskovým dôvodom tohto záveru je skutočnosť, že navrhovateľ do predmetných dohôd spojil dva právne inštitúty (uznanie dlhu a dohodu o splátkach), ktoré mohol odporca prijať len ako celok bez toho, aby mohol napríklad vylúčiť účinky uznania dlhu; preto neobstojí argumentácia navrhovateľa, že odporcovi boli uvedené dohody zaslané domov na podpis, pretože táto skutočnosť nič nemení na závere, že aj keď mal odporca možnosť sa s obsahom dohôd oboznámiť, nemohol ovplyvniť ich obsah a preto ich nemožno považovať za individuálne dojednané (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Nakoľko premlčacia doba na uplatnenie práva začala plynúť dňa 22.07.2008 a navrhovateľ podal návrh na začatie konania na súd po uplynutí zo strany okresného súdu aplikovanej premlčacej doby dňa 09.08.2012, okresný súd správne prihliadol na námietku premlčania odporcu a návrh navrhovateľa zamietol.

Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok okresného súdu § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd podľa § 224 ods. 4 O.s.p. nerozhodoval, pretože o nich v dôsledku postupu podľa § 151 ods. 3 O.s.p. rozhodne okresný súd v rámci rozhodnutia o trovách konania.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.